

Stemningen i Sverige.

Det har vært holdt en rekke utmerkede Norges-møter rundt om i Sverige. Den 30. oktober arrangerte avisen "Trots Alt" et kjempemøte i Stockholms Koncerthus' store sal i samarbeid med Typografisk Føring, Stockholms distrikt losje av I.O.G.T. og Stockholms socialdemokratiske ungdomsdistrikt. Den store salen var fylt til siste plass, svensker og nordmenn i broderlig blanding. Ikke mindre enn 182 norske politiske flyktninger hadde fått og fulgte innbydelsen til møtet fra de svenske verter i Stockholm og provinsen. Talere var professor Fredrik Paasche og den berømte svenske forfatterinnen Marika Stiernstedt. Turc Nerman leste et nytt dikt: "Til et norsk barn". Festen formet sig som en enestående hyldest til Norges kamp mot innbryterne og de nazistiske leiesvennene deres.

Utover bygdene er stemningen for Norge om mulig enn bedre enn i hovedstaden. Den svenske landsorganisasjons kongressvedtak (som var en kraftig fordømmelse av nazismen og nazistenes opptreden overfor det norske folk) er faktisk et uttrykk for hele folkets vilje. En kan også spore en viss endring i den offisielle svenske holdning. I en erklæring utenriksminister Günther svga for Riksdagen for en tid siden het det bl.a.: "Vi har med sorg bevittnat huru Norge og Danmark, väsentlig på grunn av sitt geografiske läge, inndragist i och blivit offer för kriget mellan stormakterna. - För Norges del har olyckorna ökats gjenom en svårartad indre strid, vars lösning i enlighet med norska folkets egen vilja vi mästa betrakta som ett hela Nordens intresse. Vi kan över huvud taget icke tänka oss en framtid för Norden utan att det i sin helhet återfår sin frihet. Ty för varje nordiskt folk är friheten en livssak, som av intet annat kan uppvägas."

Rakryggede nordmenn avskjediges.

Nazistene fortsetter utrenskningen i Telegrafverket. Nu er det de gamle styremedlemmer i Telegrafmennenes Landsforbund og Kvinnelige Telegraf- og Telefonfunksjonærers landsforening avskjediget fra sine stillinger i Telegrafverket. (Tidligere er som kjent forraennene avskjediget i forbindelse med de 43 organisasjoners henvendelse til Joseph Terboven).

De som nu er avskjediget er fullmektig Sandvei, sekretar Tormod Halvorsen, ing. Falnes, Rannug og Stavøstrand (bestyreren av Tryvasshøgdas radio), frøknerne Scheflo, Knudsen, Kristoffersen, Alfhild Rustad og Hildegard Pedersen. Videre er fru Øien avskjediget.

Årsaken til avskjedigelsen er at de har vegret sig mot å fortsette i sine gamle tillitshverv innen forbundene etter "nyordningen". Det er de nye nazidirektørene i Telegrafverket som står bak forfølgelsen av disse rakryggede organisasjonsfolkene. Drivkreftene for å få dem sparket har vært charlatanene Hadland og Knut Knutson Fiane (blant de "underordnede" kalt Tørres Snørte vold på grunn av likheten med helten i Kiellands "Jacob" i manerer, opsyn og klededrakt.) Herr "direktøren" går daglig i "spjellfrakk".

Føreren for n.s. Bryggeforening

i Oslo blev arrestert nylig. Årsaken var at den beryktede nazisten satt på kontoret sitt og bråket i fylla. En sivil politimann kom til stede. Etter å ha fastslått tingenes tilstand, tilkalte han forsterkning, hvorefter "bryggefører" H. Sandaker blev ført bort. En er av den oppfatning av vedkommende sivile politimanns tilsynekomst skal henge sammen med visse pengektransaksjoner som Sandaker skal være blandet inn i. De skriver sig fra i sommer da Sandaker, Bunæs og Erling Olsen hadde en av sine verste fyllerapblusser.

Postfolk i Bergen arrestert.

Ved Bergen postkontor er det i alt arrestert 24 mann og et lignende antall til har vært i forhør hos tyskerne. Arrestasjonene skal henge sammen med spredning av illegale skrifter.

VÆR PÅ VAKT MOT PROVOKATØRER -- LUKK ØRENE FOR RYKTEMAKERNER!

SENSASJON I OSLO KRETSPENGSEL.

De siste dagene i november skjedd det sensasjonelle ting i Oslo kretsfengsel i Åkerbergveien 11. En dag treppet Gestapo op og hentet fengslets nylig utnevnte nazi-direktør, Asbjørn Larsen. Han blev etter et forhør avskjeddiget fra sin stilling på flekken. Dagen etter kom Gestapo igjen og foretok en masse arrestasjoner blant fengselsbetjeningen. De første de sikret sig var fengslets vaktmester, n.s.mannen Karl Thoresen. Han blev kraftig sjokkert da tyskerne tok ham og besvinte to ganger før han kom ut i patruljebil. Videre arresterte tyskerne verksmester Scott Angel Vik, fengslets gamle lærer, Øvrebø, og følgende betjenter: E. Kjuslund, Martin Vendshoel, Sverre Bostrøm, Gunnar Fredriksen, Foss, Øivind Engbreitsen, Alf Bakken og Paulsen. Alle de arresterte er satt inn i det tyske fengslet i Møllergt. 19. Massearrestasjonene står i forbindelse med funnet av et radioapparat i sel-len til en av de kriminelle fangene, Reidar Roy. Også Roy har tyskerne ført over til Møllergaten 19. Radioapparatet er gjennom lengere tid brukt til avlytting av London radio og nyhetene er så spredt ut til fangene. "Direktør" Larsen er av tyskerne gjort ansvarlig for at så ikt kunne forekomme, likeså vaktmesteren. De øvrige er sikret for å ha vært delaktige i spredningen av nyhetene.

Affæren har vakt veldig oppsikt i og utenfor fengslet. Kollegene føler sterk med de nordmenn som er kommet op i ulykke på grunn av affæren, men de gli-ser fett over at "direktøren" og den uutholdelige vaktmester Thoresen har fått føle tyskerne s terror. Larsen har anstrengt sig svært for å bevise at han er "uskyldig" og han har løpt trappene ned hos alle mulige og umulige n.s.koryfeer for å få "opreisning". I skrivende øieblikk har hans strøv ikke ført til noe. Men så er hr. Larsen, selv til n.s.mann å være, et usedvanlig skittent papir. Vi kan bl.a. fortelle at han, mens han ennå satt som direktør for fengslet, gradda å gå en fyllmulkt på 50 kroner på grunn av deltagelse i et dundrende drikkkalas med en del annen berme på sitt gjemsted i Lørenskog.

Sinecure

kaller vi det når en mann med lite besvar tjener gode penger. Det må en vel også kalle kommisserenes jobber i fagorganisasjonen. Titt bare på de rundskrivene som er sendt ut siden de overtok sine stillinger. De gir også et bilde av virksomheten i dag. De kan sammenfattes i å omfatte:

- 1.) forbud mot å forlate organisasjonen
- 2.) plikt til å betale kontingent
- 3.) opparbeidelse av tapt arbeidstid under flyangrep
- 4.) arbeidstiden under mørklegging
- 5.) forbud mot frie pengedisposisjoner
- 6.) bespisning på arbeidsplassen
- 7.) tap av lønn under arbeidstjeneste
- 8.) kontingentfritagelse i Den norske Legion, og
- 9.) avholdelse av juletefester.

Var det ikke noen som snakket om at vi måtte bevare troen på at fagorganisasjonen opprettholdt sin tidligere virksomhet?

Tysk-kursene.

Det er til fagforeningene kommet en del skjemaer angående tyskundervisningen. Det ene består i en mengde spørsmål som deltagerne skal besvare. Det annet er en prøve på de "Vidnesbyrd" som deltakerne skal besvare. Disse bærer titelen "Bescheinigung" og er påtegnet "Reichskommissar für die besetzen norwegischen Gebiete." - Det er ikke vanskelig å forstå hva de som er dumme nok til å gjennomgå disse kursene skal utsettes for når de er ferdige.

Sekretæren i Norsk Kommuneforbunds stedsstyre i Oslo, Victor Jernsen, som nettop er kommet ut etter sitt annet fengselsopphold, er avsatt fra sin stilling.

VI SKAL TIE SAMMEN OG HOLDE UT SAMMEN. - HUSK DET!

Verden i brann.

Utviklingen på frontene i tiden fra 3/12 til 10/12 1941.

"Frihet" antydte i forrige nummer at utviklingen i forhandlingene mellom U.S.A. og Japan gav grunn til å tro at det ikke ville komme til noe veibnet oppgjør mellom de to stillehavs-maktene. I ukens løp har begivenhetene selv dementert denne antydningen så ettertrykkelig at det er unødvendig for oss å gjøre det. Vi nøier oss med å konstatere at det er farlig å opp-tre som spåmenn - i denne krigen mer enn i alle tidligere! Vi skal derfor ikke komme med noen antydninger om hvordan krigen mellom U.S.A. og Japan vil komme til å arté sig, men en kan slå fast at Japan har tatt offensiven og at hensikten tydeligvis er å tilføie U.S.A. - og det britiske imperium - så harde slag som mulig fra begynnelsen av. Japanerne har satt inn sin offensiv på to fronter. Den ene er rettet mot de amerikanske og britiske støttepunkter i Stillehavet, mens den andre - landfronten - utvikler sig mot Malakka-halvøia med nøkkelen til Østen - Singapore. De meldinger som foreligger fra sjøfronten, er uklare, og de første operasjoner er fremdeles under utvikling når dette skrives. De retter sig mot Filippinene, Amerikas mest fremskutte støttepunkt i Asia, og etter de siste meldinger synes det som om japanerne har greidd å etablere et brohode på den største øia i gruppen. Landsetningen er dels skjedd gjennom luften, dels fra sjøen under beskyttelse av en overmektig flåteavdeling. Japanerne har desuten besatt Wake, og mot Guam er det blitt rettet kontinuerlige luftangrep gjennom 3 døgn, antagelig som innledning til en landsetningsoperasjon. Andre meldinger forteller at det også er gjort forsøk på et fremstøt mot Alcutene, og fra Hawaii foreligger det uklare meldinger om at amerikanerne også har vært i kontakt med japsen i dette avsnittet. Ellers har det vært livlig både på sjøen og i lufta over hele slagområdet og amerikanerne har måttet døie mange harde slag mit flåten og luftvåpenet. Noen eksakte oppgaver over tapene foreligger imidlertid ikke når dette skrives. På landfronten rettes offensiven mot det britiske imperium gjennom fremstøtet mot Singapore. Japanerne landsatte - alt før krigen var offisielt erklært - en styrke i den nordlige enden av Malakkahalvøia mot grensen til Indo-Kina. Det oppsto straks bitre kamper mellom angripere og forsvarere, men japanerne synes å ha hatt litt fremgang under de første operasjonene, og briterne har måttet sende forsterkninger til kampområdet. Senere er det blitt landsatt andre japanske tropper midt på halvøia, og her er det nu under utvikling en heftig kamp om hver fotsbredd jord. Det er sansynlig at japanerne, så snart de har fått ordnet sig i Thailand, vil rettet et fremstøt mot Burmaveien for å stanse transitt-trafikken til Kina, men det er ennå ikke meldt om noen sammenstøt mellom Burma-tropper og japanske soldater.

Japan har, som en vil forstå, initiativet på alle fronter, noe som er helt naturlig all den tid Japan erklærte krigen. En må også være forberedt på at Japan vil beholde initiativet en god stund fremover og at det vil bli oppnådd ganske store resultater. Ingen behøver imidlertid å henge med hodet av den grunn. Amerika og det britiske imperium kan ikke bli beseiret gjennom lokale kampresultater.

Østfronten.

Hitler opplever nu å se sitt annet store løfte for året 1941 til det tyske folk styrte i grus. I mars lovet han sitt folk at Storbritannia skulle bli beseiret i løpet av året. Alle vet hvordan det er gått med det løftet. Så lovet han - for to måneder siden - at krigen i øst i all fall ville være over i vinter. I dag må det tyske folket konstatere at han heller ikke har vært i stand til å oppfylle dette løftet - at Hitler med andre ord ikke er det overmennesket og den sannsigeren som propagandaen har gjort ham til. Stormløpet mot Moskva er frosset fast i nesten meterhøie sne-driver og i

syd er de tyske troppene fremdeles på tilbaketog, enda om det er klart at tilbaketrekningen foregår meget langsomt og under meget bitre kamper. De tyske kommunikeene har fortalt at russerne fortsetter sine utbruddsfor- søk fra Leningrad. Fra russisk hold foreligger det ikke noe nytt om kampe- ne på dette avsnittet, men det er klart at de har sin store betydning, enda om ikke russerne lykkes i sitt forsett helt ut. Lenger syd fortsatte de heftige kampene i Tischwin-avsnittet gjennom hele uken, og i en russisk særmelding natt til onsdag blev det meddelt at Tischwin var gjenerobret. De tyske tapene under disse kampene blev på russisk hold anslått til 7000 mann og en mengde verdifullt materiell.

Kampene rundt Moskva har bølget frem og tilbake langs hele den halvsirkel- fronten som er strukket rundt den russiske hovedstaden, men i de siste da- gene er det russerne som har hatt initiativet gjennom sine motangrep i Tu- la-avsnittet og i distriktene østenfor Kalinin. I Tula-avsnittet har rus- serne gjenerobret kontrollen over den direkte veiforbindelsen til Moskva, hvor tyskerne hadde kjørt frem en farlig kile, og i nord utvikler det sig operasjoner som har meget tilfelles med kampene i syd - ved Tula. Etter det bildet vi har kunnet danne oss, greidde tyskerne i sin tid å drive X frem en kile fra Kalinin mot Klin og litt lenger østover. Området nord og syd for Kalinin blev imidlertid på russiske hender, og nå er det russerne som forsøker å skjere over den tyske kilen for om mulig å isolere de tys- ke styrkene i Klin-avsnittet. Russerne er meget forbeholdne i sine kommuni- keer, men det synes som om operasjonene har hatt et visst hell med sig, og at situasjonen, hvis den får utvikle sig videre, kan bli meget kritisk for tyskerne. En må imidlertid vente at også de russiske operasjonene kan bli hemmet av den russiske vinteren som i dette frontavsnittet byr på opp til 45 kuldegrader og sterkt snefall.

Lengst i syd fortsetter som nevnt den russiske fremrykningen langs Det asov- ske hav. De russiske fortroppene er gått forbi Taganrog og har passert over elven som flyter ut i havet omlag 50 km. vest for denne byen. Byen Taganrog er fremdeles på tyske hender, men i følge de siste meldinger isolert fra omverdenen av russiske beleiringsstyrker som har slått tilbake alle tyske forsøk på utbrytning fra byen. En venter nu at det vil komme til et stort slag ved og om Mariupol. Tyskerne kjører her frem store forsterkninger, og vil nok sette alt inn på å stanse den russiske fremrykningen, eventuelt for å stabilisere en vinterfront også på dette frontavsnittet. Den nærmeste u- ken vil kanskje vise om det skal lykkes.

Krigen i Libya.

Etter noen dagers stillstand etter de heftige kamper om Sidi Resegh, er kam- pene i Libya blussert opp igjen på samtlige frontavsnitt, og det er fremde- les engelskmennene som er initiativtagerna. Situasjonen er imidlertid så- vidt uklar at det er umulig å gi noe samlet bilde av fronten, bortsett fra at det meste av området mellom Tobruk og den egyptiske grens er på engelske hender. De tysk-italienske styrkene holder ennå stillinger i Bar- dia- og Sollum-avsnittet, men disse styrkene skal være omringet og utsatt for et stadig press fra de imperiale styrker. Hovedkampene utvikler sig nu over et område som strekker sig rundt Tobruk med kiler nær sagt i alle retninger etter som panserpatroljene orienterer sig frem over ørkensanden for å overraske fienden, men de synes å konsentrere sig syd for Tobruk, og det er mulig at det her kan komme til et nytt, stort tankslag i stil med det som blev utkjempet ved Sidi Resegh, men forhåpentlig med et bedre re- sultat for de engelske styrker. Uken som kommer kan bli en meget betydnings- full uke i Libya.

De har nu lest et nummer av "Frihet", og vi håper De har funnet det interes- sant og lærerikt - så interessant og så lærerikt at De gjerne vil lese det i fremtiden og. Vi skal gjøre vårt for at De skal få anledning til det, men vi greier det ikke uten Deres hjelp. Snakk minst mulig om "Frihet" når De får avisen og når De leverer den videre! Bry Dem aldri om å få greie på hvem som står for utgivelsen, eller hvem som finansierer den, trykker den, ekspederer den ut til leserne..... Har De hørt noe, har De aldri hørt det!

"FRIHET".

EN NASJONAL FRONT".

"FRIHET".

Det norske folket forstår nå at kampen mot krig- en og fascismen er kommet inn i en avgjørende fase, og at det nå må kjempes honsynsløst hvis seiren skal vinnes. Hvis der er en ledelse som kan føre en konsekvent kamplinje, og det bak denne er et enigt folk, så er også forutsøtningene til stede før en heldig avslutning av kampen. Alle spørsmål av underordnet betydning må skyves til side når det gjelder å få folket vårt sveiset sammen i en nasjonal front. Denne front må være bæreren av et nytt fritt og folkestyrt Norge.

I alle aktuelle spørsmål må en ta et klart stand- punkt: Mot krig og fascisme. For fred og folkestyre. Til stadighet må en være på vakt mot våre hjemlige nazisters provokasjoner og angivervirksomhet. Et hvert klarttenkende menneske burde nå være klar over krigens årsaker, og stille seg selv det spørsmål: Hvordan skal en stat bygges opp for å hindre at en ny krig kommer otter den vi nå opplever.

Hvis denne krigen kan bewirke at det enkelte men- neske virkelig setter seg som mål å bringe klarhet i disse spørsmål, så er meget vunnet. Men blir ikke det gjort, da er det liten mulighet for at det kan oppnås en varig fred.

Liksom staten har plikter overfor det enkelte menneske, så har også det enkelte menneske plikter overfor staten. Erkjender en dette, fjernes dermed muligheten for at det kan oppstå motsetninger og der med stridighet innenfor den enkelte stat, samtidig som muligheten for at det skal oppstå noen vesente- lige stridigheter mellom de enkelte stater vil bort- falle.

Vi håper ved hjelp av denne avisen å kunne samle folket, slik at et positivt oppbygningsarbeid kan begynnes på et felles grunnlag når fascismen er knu-

FREDSPROBLEMER.

Lord Kitcheners ord under forrige verdenskrig om at han var sikker på at ententemaktene ville vinne krigen, men at han tvilte på at de ville "vinne fred en", har de allierte under denne krigen tatt seg ad notam. De forenede nasjoners regjeringer er klar